

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

culatim referre operosum fuerit, ecclesiasticorum exercitus, Victoriae urbem gloriose deuictam, solo aquani nullare magis alia damnandus, quam quod in humanis sanguinis, non magis barbari, quam Italici, effusione modum exceperit.

CAPUT XV.

Quo tempore, cum Iohannes & Gerhardus, Holsatiae comites, filii Adolphi, iam fratri Minoru, de studio Parisiensi, cui iam supra biennium incubuerant, non modico suorum desiderio expectati, reuenterentur incolumes, die Iouis, quae fuit octaua Francisci, cum maximo cleri ac populi tripudio sunt recepti. Terram quidem in tumultu, sub bellicis motibus inuenierant, rege Daniæ Erico, fratrem suum Abel, qui eam defendebat, impugnante. Anno deinde proximo, Guncelinus Zwerni comes, & domini Wandaliæ, qui tunc regi militarunt, aduersus Iohannem Holsatiae comitem exhibet in pugnam, peruenientibusque in Todeslo, (limes tum hic erat Holsatia, atque reliqua Wandaliæ) ubi comes ad tutando fines suæ ditionis, præsidium militum collocauerat. Sed fortiores venerant hostes, quæ possent à paucis ibi ad custodiæ constitutis militibus repellere. Capti ab hostibus oppidulo, quodam etiam ex Holsatis defensoribus intercipiunt: non nullos pertinaciè resistentes cedunt: alios fugasibi consulentes abigunt. Fratres ipsi Holsatiam & paternam omnè ditionē administraturi, in eam venere sententiam, ut hæreditatem partirentur, quād communibus auxiliis gubernare non poterant: Euenitque illis, quod solet de gubernatione dissidentibus, ut minime communis consilio in omnibus agerent. Igitur partitione facta, Iohannes natu maior Wagriæ, (ea est ditio ex Wandaliæ olim capta) Gerhardus iunior, velut paternam domum acceptum Holsatiam,

Holsatiā, Stormariāmque. In Swagria autē pro magna
parte pulsis & cæsis Swandalis, Adolphus secūdus Swest-
phalos, Phristos, Hollādinos, Traiectenses, quod suō lo-
co diximus, collocauit: Ea complectitur Aldenburgum,
Lutkenburgum, Niestadium, usq; in Trauenam: Inde
Todeslo, Zegeberg, Plone, & quicquid medium hæret.
Stormaria, à Stora flumine, ad Bilenam in orientē por-
rigitur: ab aquilone Swagriam: ab occidente Holsatiā,
à meridie Stormariā. Ea complectitur Reinoldesborg,
Niemunster, Itzebo: & quicquid medium est, usque ad
Swagriam & Stormariam. Stormaria verò insigne &
vetus oppidum Hamburgum habet, ab olim quidē angu-
stū, nunc tribus, q; initio, partibus magis amplificatum,
& opibus non in postremis. Sed hac etiam, quā nunc scri-
bimus, etate, sola diui Petri parochia vrbem faciebat:
catera accessere per tempora, palustribus locis ad Albim
iacto fundamento firmatis, ut superaedificaretur: Ea est
diuē Katharinæ portio. Ab occiduo verò, prolatatis mu-
rii, includi cœpit non minima pars vrbis, quæ diuum Ni-
colaum habet tutelarem patronum. Nouissima accessit
Iacobi ad orientem porrecta parochia. Gerhardus ini-
quamratus partitionē, si atri cœpit inuidere, quod longè
vberiorem sua accepisset ditionem: Questus est amicis,
cum per fraternalm cōmonitionem nihil impetraret: per-
uenitq; dissensio in apertum bellum: vt Gerhardus ope
Aberti ducis Saxonie ac Lubicensium, arma extulerit
in fratrem, obsidens oppidum Kilonense, de quo po-
tissimum contentio videbatur: quod ipsum Iohan-
nes teneret, cum potius Holsatiæ deputandum vide-
retur. Sed nihil ibi per arma proficiunt, reuertun-
turque sine fructu. Henricus interea Romanorum rex
electus, cum anno quadragesimo septimo finem viuen-

Oo 2 dife-

di fecisset, Papa Innocentius non cessauit Fridericonum hostem opponere: misitq; in Alemaniam legatum Petrum Caputum cardinalem diaconum ad Velabrum: qui euocatis principibus electoribus, iuxta Coloniā, perfecit vt & Wilhelmus comes Hollandiæ, vir impiger ad arma, rex Rom. eligeretur.

CAPUT XVI.

Vilhelmus Hollandiæ comes in Nussia rex Romanorū declaratur: Aderat inter multos principes, prælatos & nobiles, Iohannes comes Holsatia, & ab rege nouo pro more, cum multis alijs, cingulo militari decoratur, vt auratus inde miles vocaretur & esset. Quo tempore, cùm in ecclesia multæ pullularent heres, pernicioſſima quædam surrexit in Suevia, qua in summum pontificem & cardinales os aperuit, grauiſſime blasphemans, Friderici Imperatoris & Conradi filij causam iustificans. Multi in eam sentinam fluxere errores. Audebant dicere, apud summum pontificem nullam residere autoritatem: neque cardinales & episcopos, quod omnes una labi Simoniacæ macularentur, quicquam tenere à Christo potestatis: quodq; sacerdotes in mortali cōstituti, neq; ligarent, neq; soluerēt, neq; consecrāt: qd nemo in orbe Christiano interdicere posset diuinis officijs, quodque sine discrimine ea audirentur, & celebrarētur impunè. Et in fine suæ p̄dicationis: Indagentiam, inquiunt, quam annunciamus, nō à Papa conflictam, non à prælatis compositam, sed ex Deo omnipotenti vobis irrogamus. Conradus rex cùm hostueretur prædicatores, ipse penè incidit capit is periculum. Nam docti vndique viri, aduersus ista tam fiuola & rufica dogmata cōtendentes, effecere, vt omnis nobilitas Conradum desereret, ipse que cogeretur clam egredi de

proximis